

hayykitap
EDEBİYAT

Prof. Dr. Ünal Aydın
DR. THALAMUS

*Canlı kalabilme ve sağaltım hafızası için
evreni tanı, algıla, boyutlandır.*

DR. THALAMUS

Prof. Dr. Ünal Aydın

..... / /

Hayykitap - 850
Edebiyat - 190

Dr. Thalamus
Prof. Dr. Ünal Aydın

Hayykitap Edebiyat Yayın Yönetmeni: Caner Yaman
Proje Koordinatörü: Ebru Olur
Editör: Aleyna Özengel
Kapak Tasarımı: Ravza Kızıltuğ
Sayfa Tasarımı: Turgut Kasay

ISBN: 978-625-7685-55-9
1. Baskı: İstanbul, Haziran 2021

Baskı: Yıkılmazlar Basım Yay.
Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B
Güneşli - İstanbul
Sertifika No: 45464
Tel: 0212 630 64 73

Hayykitap
Zeytinolu Cad. Şehit Erdoğan İban Sk.
No: 36 Akatlar, Beşiktaş 34335 İstanbul
Tel: 0212 352 00 50 Faks: 0212 352 00 51
info@hayykitap.com
www.hayykitap.com
facebook.com/hayykitap
twitter.com/hayykitap
instagram.com/hayykitap
Sertifika No: 12408

© Bu kitabın tüm hakları
Hayygrup Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.
Yayınevimizden yazılı izin alınmadan kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Prof. Dr. Ünal Aydın

DR. THALAMUS

*Güneşin doğuşunu defalarca görmemi sağlayan Latmos Dağı'na,
Binlerce yıllık insanlık hafızasını sunan Heraklius Körfezi'ne,
Beni bu evrene doğuran Annem'e,
Evreni tanımamı, algılamamı ve kavramlamamı sağlayan Babam'a,
Fiziksel ve zihinsel kabiliyetimin gelişmesinde küçük dokunuşları olan Dedem'e
Ve...
İnsanlık için biriktirdiğim her şeyi gelecek nesillere aktarma görevini
sormadan verdiğim Kızlarım'a
Teşekkür ederim...*

Prof. Dr. Ünal Aydın

1970 yılında Milas'ta doğdu.

Zamanı, mekânı, olayları ilk algıladığı ve kavramladığı mutlu çocukluk yıllarını tarihi Heraklius Körfezi, Latmos eteklerindeki köyünde geçirdi. Babasının isteği üzerine doktorluk mesleğini tercih etti. 1997 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirerek doktor unvanını aldı. Ege Üniversitesi'nde cerrahi ihtisasını tamamladıktan sonra, çok ilgi duyduğu organ nakli ve kanser cerrahisi konusunda çalışmalar yaptı. Bu dönemde çocukluğunda yaşadığı doğal ortamdaki gözlemlere dayanarak geliştirdiği cerrahi teknikler dünya literatüründe kabul gördü. Özellikle safra yolları kanseri "Klatskin tümörü" konusunda geliştirdiği cerrahi teknik tüm dünyada büyük ilgi uyandırdı.

2009 yılında Güneydoğu Anadolu'nun ilk organ nakli merkezinin kurucu öğretim üyesi olarak davet edildiği Gaziantep Üniversitesi'nde bölgenin ilk karaciğer ve böbrek nakillerini gerçekleştirdi. Doçent unvanını alan Dr. Aydın, aynı dönem Anadolu'nun diğer üniversitelerinde organ nakli merkezlerinin kurulması ve geliştirilmesi adına Anadolu'daki akademisyenlere gönüllü eğitimler verdi.

Dr. Aydın, başta Amerikan Yiyecek ve İlaç İdaresi "FDA" olmak üzere uluslararası kuruluşlarla ortak bilimsel çalışmalar yürüttü.

Dr. Aydın'ın iki yüzden fazla ulusal ve uluslararası bilimsel makalesi, bildirisi ve yazarı olduğu kitap bölümleri mevcuttur. Kendisine ait yirmiyeye yakın cerrahi ve tedavi tekniği bulunan Dr. Aydın, bu çalışmaları ile ödüle layık görüldü ve 2017 yılında profesör unvanını aldı.

Halen İzmir'de, Asya'nın geleneksel ve mistik tedavi felsefesi ile Avrupa ve Batı'nın modern tıp anlayışını sentezleyerek kurmuş olduğu Oncolivehealth Clinic'te "the end of Asia & the beginning of Europe" mottosuyla onkoloji alanındaki bütüncül tedavi çalışmalarını ve cerrahi operasyonlarını sürdürmektedir.

Dr. Aydın, doğduğu topraklarda gördüğü imkânsızlıklara bağlı iyileşme çaresizliğine bir nebze de olsa iyi gelebilmek için 2016 yılında kurulan, dayanışma ve yardımlaşma temalı "İyileştirmek İyiliktir Derneği"nin kurucu başkanı olarak Türkiye'deki tüm gönüllüler ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Dr. Aydın evli ve iki kız çocuğu babasıdır.

İçindekiler

Ege Kasabasında Vals 7

Samanyolu I 16

Samanyolu II 22

Samanyolu III 26

Samanyolu IV 33

Kaşmir 42

Balmumu ve Polen Alerjisi 55

İpek Böceği ve Dut 69

Kozadan Yapay Damara 84

Arı Kovanı Tütsüsü ve Geometri 92

Sağaltım Hafızası 108

Zeytin Ağacının Gölgesinden Cerrahi Eğitime I 122

Zeytin Ağacının Gölgesinden Cerrahi Eğitime II 131

Zeytin Ağacının Gölgesinden Cerrahi Eğitime III 140

Zeytin Ağacının Gölgesinden Cerrahi Eğitime IV 153

Zeytin Ağacının Gölgesinden Cerrahi Eğitime V 164

Zeytin Ağacının Gölgesinden Cerrahi Eğitime VI 176

Zeytin Ağacının Gölgesinden Cerrahi Eğitime VII 189

Yarım Nefeste İzmir'in Kavakları 203

Can Suyu 212

Covid-19 ve Ület 236

Demir Filizinden Naylon Oyuncaklara 252

Ege Kasabasında Vals

Yerküre -dünyamız- evrende canlılığın başladığı ve devam ettiği yer.

Canlılık... Belki de evrenin en büyük mucizesi. Canlı olmak, canlı kalmak ve canlı nesli sürdürmek...

Canlılığı başarmak!

Nefes almak!

Doymak!

Evrenin en büyük mucizesi canlılığın sürdürülebilirliğinin onlarca gizli kodu var elbet; bu kodlardan en önemlileri doymak¹ ve doğurmak. Sağ kalmak için doymak, canlı neslin devamı için ise doğurmak bir mecburiyet.

Sonsuz inorganik evrende ilk organik molekül ve ilk canlılık, evrenin kendi oluşumu kadar mucizevi ve muhteşem. O canlılık belki de tahmin edilemeyecek kadar uzun bir zaman diliminde ve sayılamayacak kadar çok kodlamanın sonucu... Ya da “ol” kelimesi kadar basit ve sade...

Canlılığın yerküre deneni nadide yerde sürdürülebilmesi için nefes almak ve doymak olmazsa olmaz. Mükemmel dizaynın içinde nefes alıp oksijene ulaşmak, belki de en kolayı... Ama

¹ Halk ağzından, yeterince yemiş olmak, doymak.

doyunmak biraz daha zahmetli, adı üstünde, tüm kavgaların kendisi “ekmek kavgası”. Her canlının canlı kalma adına en büyük rekabeti ve kavgası: Belki de o ağacın dalındaki elmayı görmek, ulaşmak, dokunmak, koklamak ve ısırp tadını almak; hepsi bir rekabet ve bir kavga sebebi... Kırmızı elmayı ısırp doyunmak...

Ama nefes alıp oksijene ulaşmak öyle mi? Oksijen, yerkürede canlılığın olduğu her yerde, havada öylece asılı; sıfır rekabet, onu göremeyiz bile. Görmeden içimize çekeriz, nefese görmeden doyarız. Elma ağacının aksine, sanki nefes ağacı ters çevrilmiş de dallarındaki oksijen meyvesi yerkürenin her yerinde zahmetsiz ve rekabetsiz bir şekilde canlılığa sunulmuş gibi. İnsanın akli zorlanmadan edemiyor, acaba öbür âlemdaki cennet denen yerde elma ağacının ters duruyor oluşu doyunmaya da rekabetsiz ve kavgasız ulaşılacağı anlamına mı geliyordu? Öyleyse yerküredeki tüm kavgaları bitirmenin yolu elma ağacını ters çevirmekle mümkün olur mu?..

Evrenin en büyük mucizesi ve doğumu canlılık... Canlılığın en büyük mucizesi doğurmak, canlıyı doğurmak dışının işi, dişi, evrenin kendisi.

Dişinin, canlı neslin devamı adına doğurması bir o kadar sancılı, meşakkatli ve bir o kadar kendiliğinden. Doğurulanın canlı kalma adına memenin kokusunu alması, ulaşması, memeyi ağzına alıp emmesi, doyunması rekabetsiz ve kendiliğinden, dişinin -annenin- teminatında. Ne muhteşem kavramlar girdabı; evrenin içinde dişi, dişinin içinde evren...

Dişinin tek mucizesi kendinden sonraki canlının doğurulması ve doyurulması değil, bizatihi kendi canlılığının sürdürülmesi adına psikolojik ve fizyolojik dayanıklılığı da başka bir mucize. Hemen yanı başımızda bunun sayısız örneğini her gün

fark ederek ya da fark etmeden yaşıyoruz: Erken doğmuş bir kız çocuk, erkek çocuğa göre daha dayanıklıdır. Otuz iki haftalık bile olsa çoktan nefes alıp vermeye başlamıştır. Bayrak yarışında, annesinden bayrağı almaya hazırlanan bir olimpiyat sporcusu gibi yerinde kıpır kıpır emmeye, doyunmaya başlamıştır bile. Öte yandan bir doğal afette bile enkaz altında onlarca saat sağ kalabilen yine kız çocuklarıdır.

Canlılığın sürdürülmesi adına yüzlerce ilkel kodlamanın yanında belki de bir o kadar sosyolojik kodlama var. Hepsinden ötesi, biyolojik hafıza ve zihinsel kapasite, bilgi, akıl... ve insan canlısı. Ve insan canlısının aklını ve hafızasını canlı kalma adına kullanması... Şifacı, sağaltım sanatçısı...

Canlılığın sonlanması, organikten inorganığa dönüş... Ölüm... Ölen canlının organlarının öteki canlının canlı kalması, organik kalması adına kullanılması... Ölenin bir parçasının, yani organının mı yoksa organı alan organizmanın mı canlılığının sürdürülmesi? İronik bir girdap, sağaltım sanatı adına modern zamanlar...

Sağaltım sanatı adına, karaciğer nakli yaptığım hastalarda da yine mucizenin adı dişi. Dişinin canlı kalması için ölen birinden alınan karaciğeri onun içine naklettiğimde, adeta evrendeki canlılığın teminatı benim, dercesine canla başla mücadele ettiğini defalarca gözlemlemişimdir. Yine ironik bir şekilde, dişinin kendi canlılığı için mi yoksa içine koyulan organın canlı kalması için mi fazladan çabaladığı dişinin içinde bir sır olarak kalacak...

İyileşmek, canlı kalabilmek için her gün onlarca hastamla dertleşiyor ve hepsinin ayrı ayrı hikâyesini dinliyorum. Bazen de onların hikâyelerinde kaybolup gidiyorum. Her hikâyede yaşama isteği avcılığı yapıyorum, yaşama sevinci kırıntılarını

devşiriyorum. Çoğu zaman görüşmelerim çok bereketli geçiyor, onlarca yaşama sebebi kırıntısı buluyor ve mutlu oluyorum.

O gün yine çok yorgundum, bir karaciğer nakli bir karaciğer kanseri olmak üzere iki ameliyattan çıkmıştım; neredeyse on bir saattir ayaktaydım ve bacaklarım zonkluyordu. İkinci ameliyatın son dikişini attıktan sonra hiç yorulmamış numarasıyla derin bir oh çektim. Üzerimde daha yeni giyilmiş gibi duran ameliyat önlüğüm ve ellerimde ameliyat eldivenlerim. Sanki en güzel bayramlıkları sabah erkenden annesi tarafından giydirilmiş, “Aman ha yenilerini kirletme” tembihatını sıkı sıkıya almış itaatkâr bir çocuğun, akşam onca koşturmaya, onca oyuna, eğlenceye rağmen bayramlıklarını kirletmeden eve gelmiş çocuğun muzipçe çoraplarını çıkarıp köşeye fırlatışı gibi sol eldivenimin bileğine sağ elimin işaret parmağını takıp, olabildiğince gerip ameliyathanenin köşesinde duran çöp kovasına fırlattığımda, sağ elimin yumruğunu sıkıp evet, basket derken, aslında bayramlık kıyafetlerimi hiç kirletmeden eve gelmenin ya da ameliyat önlüğüm tertemiz ameliyatı yapmanın başarısının hazzını yaşıyordum.

Aslında çok yorgundum ama bir o kadar da mutluydum çünkü hem çok eğlenmiş hem de çok iyi vakit geçirmiştım. O gün de gün boyunca çok başarılı iki ameliyatın ardından çok yorulmam gerekiyordu. Ama yorulamazdım çünkü gün daha yeni başlıyordu; gece boyunca canlı kalma adına odamın önünde şifa bekleyen hastalarımın dertlerini dinleyip, muayenelerini yapıp, onların hikâyelerinden canlı kalma kırıntıları topluyacaktım.

Saat akşam dokuz buçuk, kapının önünde insanlar... O yorgun halimle uzun koridorda odama doğru yürüyorum hafif aksak. Odamın önündeki bekleme salonuna geldiğimde beklemekten yorulmuş insanlar; kimisi üzgün, kimisi halsiz, kimisi umutsuz, kimisi sıkılmış... Hepsi bir ümit bekliyor. Bekleme salonuna girdiğimde her bir yüz, her bir duygu adeta eşdeğer dalga boyunu senkronize etmiş ışınlarla bana doğru bakıyordu, öyle ki, sanki kuğu gölündeydim. Defalarca koreografisine çalışmış mimikler ve yüzler beni yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya doğru süzüyor. O yorgun ve bitkin halimi gören onlarca yüz, mimik ve duygu bir anda üzüntüye dönüştü. Muhtemelen herkes, bu haliyle hepimizi nasıl muayene edip ilgilenecek diye endişeye kapılmış olmalıydı. Ama bilmiyorlardı benim canlı kalmanın, mutlu olmanın, dinlenmenin, kısacası ikmal olmanın kırıntılarını onlar ile birlikte toplayacağımı...

Çoktan içlerinden biri yüzüme zıpırca gülümsemişti bile. Sanki hastalığı umurunda değil, benim yorgunluğumu da hiç takmıyormuşçasına... Yaklaşık yirmi kişilik grubun içinden onu seçtim, ona doğru yöneldiğimde onu seçtiğimi çoktan anlamıştı. Sıranın kimde olduğunu sormadan, “Sen gel, seninle başlayayım,” dedim. Bunu hep yapıyordum, zaten amacım o yaşama sevinci dışına, yüzüne vuran insanla biraz sohbet edip yaşama sevincini kolayca toplamaktı. Hem kendimi biraz dinlendirmek hem de bir hastanın muayenesini aradan çıkarmak istiyordum.

Muayene sırası onda olmadığı için utangaç kız edasıyla geri çekilse de, ben, Ege kasabası düğününde hiç tanımadığım ama gözümde kestirdiğim o kızı dansa kaldırırcasına (Ege kasabası düğünlerinde tanımadığınız bir kızı dansa kaldırırsınız.) kararlı, cesaretli, biraz sempatik ama ya kızın abisi varsa (di-

ğer hastalarım tepki gösterirse) ürkekliği ile elinden tutup aksak bir ritimle sahneye götürür gibi muayene odama aldım. O da benimle aynı heyecanı ve sahneyi yaşamış olmalı ki, dansa kalkmanın heyecanı ile bastonu oturduğu yerde unutmuş. Yorgunluğumun verdiği aksamayla onun aksayışını sonradan fark ettim, meğer o eklemdeki protez ağrıdığı için baston kullanıyormuş.

Odaya girdiğimizde oğluna seslendi:

“Aha o benim bastonumu getir da!”

Aha! Bu kız Egeli değil, Karadenizli, abisi varsa işimiz fena diye düşündüm.

Neyse, Hava teyzeyle uzun uzun konuştuk. Babasının ne kadar sert olduğunu, eşinin çalışmayı çok sevmediğini, çocuklarını okuttuğunu, iş sahibi yaptığını... Babasının manifatura dükkânından kumaş çalıp pantolon diktirdiğini, o pantolonu eteğin altından kimse görmeyecek şekilde (çünkü etek topuklarına kadar) bayramın ilk günü bir saatliğine giydiğini, ona rağmen babasının pantolon giydiğini yakaladığını... Bacaklarının kırılmasından son anda annesinin kurtardığını uzun uzun anlattı.

Hava teyze yaşama sevinci ile doluydu, hayatta her şeyden zevk alıyordu. Kötü anılarını bile zevkle, keyifle gülererek anlatıyordu. Normalde hastalarımın etkilenmekten çok hoşlanırım fakat Hava teyzeden bir farklı etkilenmişim. Ona yardım etme isteğim çok daha fazlaydı fakat ciddi sorunları vardı. Sarılık değerleri çok yüksekti, önce PTK denen katater² ile safrayı dışarı almamız ve sarılık değerlerini düşürmemiz gerekiyordu. Aynı zamanda akciğer problemleri vardı, dahası, karnında su

toplanmaya başlamıştı. Ameliyat yapabilmek için uygun koşullar sağlamaya çalışsak da her defasında bir problem çıkıyordu, sonunda sarılığı düşürebilmeyi başarmıştık. Karnındaki su da bitmişti, beslenme için ciddi takviyeler vermiştik. Akciğer kapasitesi için ona her gün solunum egzersizi veriyorduk, solunum egzersiz aletinde anca bir top kaldırabilirken ikinci topu yarıya kadar hareket ettirebiliyordu.

Şartları çok uygun olmasa da bir sonraki haftaya ameliyat günü vermiştik. O gün geldiğinde ben Hava teyzeden daha heyecanlıydım ama heyecanım içimde kalmıştı çünkü Hava teyzenin ateşi çıkmıştı ve ameliyatı ertelemek zorunda kaldık. Hava teyze sakin ve sabırlı bir edayla ameliyatının kaldığını kabul ettiğinde elinde solunum egzersizi aleti vardı. Olimpiyata katılmış, yarış için sırasını bekleyen sporcu gibi ameliyat öncesi son çalışmalarını yapıyordu. Ameliyatının kaldığının haberini aldığı anda antrenmanını yarıda bile kesmeden solunum egzersizini yapmaya devam etti.

Ertesi hafta tekrar her şey hazırlandı, ameliyat için plan yapıldı. İnandırıcı gibi değil ama ameliyattan bir gün önce yine ateşi çıktı. Muhtemelen ameliyatı yine erteleyecektik. Günlerdir olimpiyatlarda madalya almayı hayal eden sporcu gibi çalışan Hava teyze bu hafta oyunlar iptal edildi demek çok da kolay olmayacaktı. Belki de formunun zirvesindeydi ve o madalyayı yine almak istiyordu ama ameliyat sadece bir oyun değil, başlı başına çok komplike bir işlemdi. Hele böyle büyük bir ameliyat, elektif denen ideal koşullarda yapılmalıydı. Ve ikinci bir kez ameliyatın ertelendiğini Hava teyze bizzat kendim söylemeliydim. Hava teyzenin odasına sanki üstünü kirletmiş çocuk edasıyla girdim. Hava teyze yine o zıdır ifadesiyle yüzüne baktığında, ben sanki onun yüzüne yarım bakabiliyordum.

² PTK (Perkütan transhepatik kolanjiyografi): Ciltten girilerek ve karaciğerden geçilerek safra yollarının görüntülenmesidir. PTK yöntemiyle safra yollarına kateter takılarak yüksek bilirubin düzeylerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

Duraklamadan, “Söyle bakayım da, yine ne suç işledun,” diye çıkıştığında hem ortamı sakinleştirmek hem de beni kendine almak istiyor gibiydi. Hava teyzeden aldığım cesaretle ameliyatının kaldığını söylediğimde onun esprili çıkışına biraz yapay da olsa gülümseyerek, sanki yine çıkan ateşine kızıyormuşçasına, “Bu geri zekâlı ateş yine çıktı herhalde ameliyatı yine erteleyeceğiz,” diyebildim. O her haliyle, her ortamda kendini fark ettiren şımarık çocuk mimikleri bir anda kayboluvermiş ve yüzü düşmüştü. Ümitsizce, “Olsun, yarın ola hayrola,” diye cevap verdi ama eskisi gibi değildi.

Ertesi gün odasına girdiğimde Hava teyzenin gözleri yerinden fırlayacak gibi yuvasında dönüyordu. Kirpiklerini peş peşe kırıyor, o muzip halinden eser kalmamıştı, tam tersi gergin ve hırçındı. Daha selam bile vermeden, “Beni ameliyata alacaksan al, öleceksem ben öleceğim sağa ne, beni keseceksen kes, yoksa ben saga keseceğim,” dedi, belli ki kararını vermişti.

Onun içindeki yaşama enerjisini bir kez daha fark ettim. Sevindirici haber: İki gün sonra Hava teyzenin ateşi kontrol altına alındı ve ameliyata alabildik. Dört saat olarak planladığımız ameliyat yaklaşık sekiz saat sürdü. Hava teyzenin verdiği enerji ile bu ameliyatın başarılı olması için olanca eforumu sarf ettim ama yorulmadım çünkü o, Ege kasabası düğününde dansa kaldırdığım kalabalığın içindeki en güzel, yaşama enerjisi en çok olan kızla dört saat değil sekiz saat dans edebilirdim. Öyle de oldu, çok güzel bir valsti. Ege kasabası düğünlerinde vals de yapılır, tango da... Hele tvistte pistin tozu atılırdı. Bu kez partnerim Karadenizliydi, horonu da unutmadık. Sonunda ikimiz de pistten ayrılırken ameliyathanede bizi seyreden yaşlı teyzelerin, ellerindeki düğünlük çantaları kollarına takıp nasırlarını çatlatırcasına bizi alkışladıklarını utangaç bir kasaba delikanlısı

Tüm dünyada üç kanaldan fazla yapılamazken on iki kanala kadar safra yollarını yeniden tamir işini eşek arılarından öğrendi. Evet, yanlış okumadınız, öğretmeni, eşek arılarıydı. Arşimed’in, yıkanırken hamam tasının suyun üzerinde durduğunu görüp, suyun kaldırma kuvvetini keşfetmenin heyecanıyla sokağa fırlayıp “Evreka! (Buldum!)” diye bağırması gibi, bizim doktorumuz da, eşek arılarına oğul kovanındaki bal arılarını yemesinler diye verdiği ciğerden geliştirdi dünya literatürüne geçen bu ameliyatı. Ameliyatı Sidney’de dünyanın dört bir yanından gelen bilim insanlarına sunarken, fonda “İzmir’in Kavakları” türküsü çalıyordu.

Dr. Thalamus... Diğer bir deyişle, dıştan gelen sinyalleri içe aktaran ve bunları tam da gerektiği gibi organize eden, dolayısıyla en yüksek konsantrasyona ulaşan... Onun sinyalleri Milas’ta, Heraklius Körfezi, Latmos eteklerindeki köyünde geçen çocukluğunun deneyimlerinde gizliydi. Kendisine ait yirmiye yakın cerrahi tekniğini bu temel üzerine gerçekleştirdi. Bu kitapta yazarın onu başarılı bir doktor yapan çocukluğuna uzanırken, kendi çocukluğunuzla da karşılaşacaksınız.

hayykitap

32 TL

KDV'DEN MUAFTIR

ISBN: 978-625-7685-55-9

